

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประวัติศาสตร์ของการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนมีมาเป็นเวลานานและเกิดขึ้นในที่ต่างๆ ทั่วโลก จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ปรากฏความคิดเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในยุคแรกๆ ปรากฏอยู่ในหลักธรรมคำสอนทางศาสนาต่างๆ ที่สำคัญของโลก ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงสถานะที่มนุษย์ต้องการมีสังคม หรือสร้างสังคมที่ให้ความสำคัญกับความเป็นมนุษย์ ซึ่งสถาบันที่มีอยู่ในสังคม อาทิ สถาบันทางการเมืองการปกครอง สถาบันทางเศรษฐกิจ สถาบันทางการทหาร ซึ่งในอดีตที่ผ่านมาล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลเหนี่ยวนำประชาชนด้วยกันทั้งสิ้น อิทธิพลทั้งหลายที่เป็นผลกระทบจากการกระทำของสถาบันทางสังคมเหล่านี้ มีทั้งประสบการณ์ ทั้งในด้านบวกและในด้านลบต่อมนุษยชาติ และนำมาซึ่งความเหลื่อมล้ำทั้งหลายที่มีอยู่ในสังคม และตกทอดมาถึงปัจจุบัน เครื่องมือหนึ่งที่ถูกนำมาใช้ในการสร้างระบบการปกป้องคุ้มครองความมั่นคงในมนุษย์ คือ กฎหมาย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบการเมือง การปกครอง ของแต่ละสังคม โดยกฎหมายใช้วิธีการสร้างและสถาปนาระบบ “สิทธิ” และ “หน้าที่” เพื่อกำหนดบทบาททั้งของประชาชนและขององค์กรต่างๆ รวมถึงรัฐ ให้มีสิทธิหน้าที่ต่อกันและกัน กล่าวอีกอย่างหนึ่งก็คือ กฎหมายใช้ “สิทธิ” และ “หน้าที่” ในการสร้างและจัดความสัมพันธ์ในสังคม บนแนวคิดและวิธีการเช่นนี้ จึงได้ถูกนำมาใช้ในการพัฒนาความมั่นคงของมนุษย์หรือที่เรียกกันว่า “สิทธิมนุษยชน” (Human Rights)

สิทธิมนุษยชน ถือเป็นอีกหนึ่งหัวข้อที่มีบทบาทสำคัญต่อแนวทางการพัฒนาของโลกอย่างมากในปัจจุบัน หลังจากที่ได้มีการสนับสนุน และผลักดันให้มีการคำนึงถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์มากขึ้น สิทธิมนุษยชนนั้นไม่ใช่เรื่องที่เพียงสังคมใด หรือประเทศใดประเทศหนึ่ง จะให้ความสำคัญอีกต่อไป แต่สิทธิมนุษยชนถือเป็นหนึ่งหัวข้อของการพัฒนาร่วมกันในระดับสากลที่ทั้งสังคมโลกต้องให้ความสำคัญและยึดถือปรับเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโลกในปัจจุบัน

ปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ไม่ได้มาตรฐาน ถือเป็นปัญหาสำคัญระดับชาติของประเทศต่างๆ ทั่วโลก โดยในประเทศซึ่งมีการปล่อยให้มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนภายในประเทศเป็นจำนวนมากนั้น ย่อมแสดงให้เห็นถึงความล้มเหลวของระบบกฎหมายและการจัดการ

ด้านกระบวนการยุติธรรมของประเทศ อันไม่สามารถนำเอาหลักนิติธรรม (Rule of law) มาใช้บังคับให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดแก่ประชาชนในสังคมได้

มาตรฐานสากลและเคารพในสิทธิมนุษยชนของบุคคลที่ถูกลิดรอนเสรีภาพ โดยจะเน้นเฉพาะในกรณีการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของสตรี ทั้งนี้ เพื่อให้สตรีมีสิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติหรือกฎหมายของประเทศนั้น ๆ ตัวอย่างเช่น อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติในทุกรูปแบบต่อสตรี (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women-CEDAW) วัตถุประสงค์หลักของอนุสัญญานี้ คือ การขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ รวมทั้งการประกันว่าสตรีและนุรุษมีสิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติ และดูแลจากรัฐอย่างเสมอภาคกัน อีกทั้งปฏิญญาว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อสตรี Declaration on the Elimination of Violence against Women) สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ ตระหนักถึง ความจำเป็นเร่งด่วน ในการยอมรับหลักการระดับสากล เพื่อเป็นประโยชน์ต่อสตรีในเรื่องสิทธิ และหลักการที่ค้ำประกันถึงความเสมอภาค ความมั่นคงปลอดภัย เสรีภาพ และความเป็นหนึ่งเดียว อันแบ่งแยกมิได้และศักดิ์ศรีแห่งมนุษย์ทั้งปวง เป็นต้น

ประเทศไทยได้ดำเนินการเพื่อส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้หญิงและการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของสตรี โดยมีทั้งการปฏิรูปกฎหมาย และการเปลี่ยนแปลงมาตรการเชิงโครงสร้าง และในทางปฏิบัติอื่นๆ การกำหนดกฎหมายใหม่และแก้ไข หรือเพิ่มเติมกฎหมายที่มีอยู่เดิม แสดงถึงความมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมศักยภาพของสตรีที่จะแสวงหา และได้รับประโยชน์จากการคุ้มครอง และความยุติธรรมของกฎหมาย นอกจากนี้ ยังครอบคลุมถึงมาตรการในเชิงปฏิบัติ โครงสร้างและนโยบายนานปีการ เช่น การปฏิรูปกฎหมายครั้งสำคัญเพื่อปรับปรุงให้กฎหมายเดิมทันสมัย ได้เกิดขึ้นในหลายกรณี ทั้งนี้เพื่อช่วยให้กฎหมายที่มีอยู่สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศของไทย เพื่อประกันความเสมอภาคและการไม่เลือกปฏิบัติระหว่างเพศ ในการเข้าถึงสิทธิต่างๆ เหล่านั้น

นอกจากสิทธิเสรีภาพของสตรีดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีปัญหาเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของ “ผู้ต้องขังสตรี” หรือเรียกกันโดยทั่วไปว่ากลุ่ม “ผู้ต้องขังหญิง” ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ด้อยโอกาสที่ถูกควบคุมตัวอยู่หลังกำแพงเรือนจำ โดยมิได้รับความสนใจจากสังคมภายนอกมาเป็นเวลานาน ทั้งที่สังคมทุกภาคส่วน ได้ตื่นตัวและตื่นเต้นกับกระบวนการคุ้มครองสิทธิ กลุ่มเป้าหมายสำคัญต่างๆ ในสังคม เช่น เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุ คนพิการ สตรี ในส่วนของเด็ก เยาวชนและสตรีนั้น สังคมมักมุ่งเน้นการคุ้มครองช่วยเหลือผู้ตกเป็นเหยื่อของการทารุณกรรมเป็นส่วนใหญ่ แต่ในความเป็นจริงแล้ว ชนทุกกลุ่มในสังคมควรได้รับการช่วยเหลืออย่างเท่าเทียม ไม่ว่าจะอยู่ในมุมใดของประเทศ เพื่อความสงบสุขและความเป็นธรรมในสังคมไทย

การพัฒนาสังคมไปสู่เป้าหมายสำคัญ อันได้แก่ ความสงบสุขของประชาชนทุกกลุ่มนั้น จำเป็นต้องอาศัยความเกื้อกูลกัน ไม่มีใครที่อยู่อย่างโดดเดี่ยวได้ ดังนั้น การมองไปที่รากเหง้าแห่งปัญหา เพื่อก่อให้เกิดปัญหา จำเป็นต้องมองอย่างรอบด้าน ในส่วนของผู้ต้องขังหญิงนั้น สังคมและบุคลากร ในกระบวนการยุติธรรม ควรจะต้องคำนึงถึงมากกว่ากลุ่มอื่น ด้วยการช่วยเหลือ แก้ไข พื้นฟูสตรี ในเรือนจำ อาจต้องใช้มาตรการทางกฎหมายต่างหากจากกลุ่มเป้าหมายปกติทั่วไป เนื่องจาก บุคคลเหล่านั้นอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีโช่งถิ่นที่อยู่ปกติ จึงควรพิจารณาสิ่งสำคัญอีกหลายประการ ได้แก่ สิทธิของผู้ต้องขังสตรีที่จะได้รับสวัสดิการตามความต้องการจำเป็น (Needs) ตามสิทธิ ของการเป็นมนุษย์

การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังสตรีในประเทศไทย มีสาระสำคัญ คือ การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกาย หรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้ เด็ก เยาวชน สตรี และบุคคลในครอบครัว มีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากรัฐ ให้ปราศจากการใช้ ความรุนแรงและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม ทั้งมีสิทธิได้รับการบำบัดฟื้นฟูในกรณีที่มีเหตุดังกล่าว ที่สำคัญคือ เรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Human Dignity) สิทธิของบุคคลในครอบครัว ความเสมอภาค และความเท่าเทียมกันของบุคคล และห้ามการเลือกปฏิบัติ เพราะเหตุแห่งความแตกต่างเรื่องอายุ และการกำหนดบทบาทของรัฐที่จะต้องให้การคุ้มครองและพัฒนาเด็ก เมื่อเห็นว่าเป็นการละเมิดสิทธิ ที่ตนควรจะได้รับ บุคคลเหล่านี้สามารถฟ้องหน่วยงานของรัฐได้

จากปัญหาความไม่สอดคล้องและความไม่ชัดเจนของบทบัญญัติตามกฎหมายในการคุ้มครอง เสรีภาพขั้นพื้นฐานของผู้ต้องขังสตรีในประเด็นต่างๆ ซึ่งผู้เขียนสรุปเป็นประเด็นดังนี้

ประการแรก ปัญหาการ ไม่มีมาตรการทางกฎหมายของกฎหมายไทยในการควบคุม วิธีการปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องขังสตรีตามมาตรฐานขององค์การ สหประชาชาติ ได้แก่ กฎมาตรฐานขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยมาตรการไม่ควบคุมตัว (ข้อกำหนดโตเกียว) (United Nation Standard Minimum Rules for Non-custodial Measures 1990) และข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners 1955) โดยเฉพาะข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงและ มาตรการที่มีใช้การคุมขังสำหรับผู้กระทำความผิดหญิง (United Nations Rules the Treatment of Women prisoners and non-custodial Measures for Women offenders- Bangkok Rules) ปัญหาดังกล่าว สะท้อนว่าต้องมีการพิจารณาและการปฏิบัติอย่างเร่งด่วน ที่ผ่านมายังไม่มีการวิเคราะห์ในเชิง สิทธิมนุษยชน หรือในแง่หลักการความเสมอภาคระหว่างเพศ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตีความและ

บังคับใช้หลักการกฎหมาย และความสามารถของสตรีในการเข้าถึงความยุติธรรมตามระบบที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และยังไม่มีการจัดกิจกรรมรับฟังความเห็นจากผู้ต้องขังสตรีในเรื่องจำที่ได้รับความกระทบเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย แต่การกระทำเช่นนั้นเป็นสิ่งสำคัญเพื่อประกันว่ากระบวนการปฏิรูปกฎหมายใดๆ จะไม่ส่งผลให้อุปสรรคของผู้ต้องขังสตรียืดเยื้อหรือเลวร้ายลง แต่จะเป็นหนทางแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของผู้ต้องขังสตรีและแก้ไขความเสี่ยงที่ได้รับได้อย่างจริงจังเพื่อสนับสนุนในความพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าว และเป็นส่วนหนึ่งของความริเริ่มเพื่อส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องขังสตรี

ประการที่สอง ปัญหาด้านความเสมอภาคระหว่างเพศและการไม่เลือกปฏิบัติ แม้ว่ารัฐธรรมนูญไทยกำหนดหลักประกันที่เข้มแข็งด้านความเสมอภาค และการไม่เลือกปฏิบัติระหว่างเพศ แต่ข้อบัญญัติเหล่านี้ก็มีกรอบค่อนข้างกว้าง และไม่ได้นิยามแนวคิดที่สำคัญ เช่น นิยามที่เกี่ยวข้องกับการเลือกปฏิบัติ และไม่ได้ระบุว่าหน่วยงานใดต้องปฏิบัติตามหลักประกันและข้อห้ามเหล่านี้ และยังไม่ได้กำหนดมาตรการเยียวยาที่มีผลบังคับใช้ ใดๆ ก็ตาม ในแม้ปัจจุบัน ประเทศไทยได้บัญญัติพระราชบัญญัติความเท่าเทียมกันระหว่างเพศ พุทธศักราช 2558 ซึ่งรับรองเกี่ยวกับความเสมอภาคและการไม่เลือกปฏิบัติระหว่างเพศโดยรวม แต่ยังคงอาศัยการตีความว่าเรื่องใดเป็นการเลือกปฏิบัติระหว่างเพศเพราะนิยามมีความไม่ชัดเจน ส่งผลให้กฎหมายใดในปัจจุบันที่กำหนดรายละเอียดชัดเจนเกี่ยวกับองค์ประกอบการคุ้มครองและสิทธิและความรับผิดชอบในส่วนของรัฐ จึงเป็นหน้าที่ของศาลที่จะต้องใช้ดุลพินิจเป็นรายกรณีไป เพื่อพิจารณานิยามของการเลือกปฏิบัติ และพฤติกรรมที่ถือว่าเป็นข้อห้าม การใช้ดุลพินิจก็มักจำกัดอยู่เพียงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับข้อร้องเรียนเป็นรายกรณีไปซึ่งตามระบบกฎหมายไทยไม่ถือเป็นเงื่อนไขบังคับ

ปัญหาประการสุดท้าย คือ ปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ต้องขังหญิงที่กฎหมายไทย ยังไม่ได้มาตรฐานตามหลักสากลไม่ว่าจะเป็น มาตรการปฏิบัติต่อผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาด้วยความเป็นธรรมและคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ได้แก่ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights) หรือมาตรการที่บังคับให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้บังคับใช้กฎหมายปฏิบัติตามหลักนิติธรรม (Rule of law) โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตลอดจนพิทักษ์รักษาสิทธิมนุษยชนเป็นสำคัญ ได้แก่ อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการกระทำทารุณ และการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นที่เป็นการทารุณ โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือลดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามมติของสมัชชาทั่วไปที่ 39/46 ลงวันที่ 10 ธันวาคม ค.ศ. 1984 ประมวลระเบียบปฏิบัติการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่บังคับใช้กฎหมายตามมติของสมัชชาทั่วไปที่ 34/169 ลงวันที่ 17 ธันวาคม ค.ศ. 1979 หลักพื้นฐานว่าด้วยความเป็นอิสระของศาลตามมติ

ขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรม และการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิด ที่ 40/32 ลงวันที่ 29 พฤศจิกายน ค.ศ. 1985 และมติที่ 40/146 ลงวันที่ 13 ธันวาคม ค.ศ. 1985 แนวทางว่าด้วยบทบาทของอัยการตามมติขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรม และการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดลงวันที่ 27 สิงหาคม-7 กันยายน ค.ศ. 1990

สุดท้าย แม้ประเทศไทยได้มีการนำเอาหลักสิทธิมนุษยชนและการปฏิบัติตามหลักนิติธรรม (Rule of law) มาใช้ในกระบวนการยุติธรรมตั้งแต่เมื่อประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นต้นมา แม้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตั้งแต่ปี พุทธศักราช 2540 จะได้รับรองสิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาไว้ในมิติต่างๆ ของรัฐธรรมนูญก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติกลับพบว่า ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่ออกมารองรับบทบัญญัติต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญอย่างจริงจัง ในทำนองเดียวกันการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนภายในประเทศ กลับยังถูกละเลยไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ดังจะเห็นได้จาก รายงานของ Human right watch ซึ่งเป็นองค์กรที่ตั้งขึ้นคุ้มครองและต่อต้านการละเมิดสิทธิมนุษยชนระดับโลก ได้ระบุถึงสถานการณ์ด้านการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยว่า อยู่ในขั้นวิกฤตและประสบปัญหาด้านการละเมิดสิทธิมนุษยชนภายในประเทศอย่างรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ และผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ที่ไม่เป็นไปตามหลักสากล การขาดมาตรการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา การขาดมาตรการคุ้มครองเหยื่อ จากกระบวนการยุติธรรมที่เหมาะสม ฯลฯ

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาหลักนิติธรรม แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องขังและหลักการเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องขังสตรี
2. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องขังสตรีของไทยและมาตรฐานของสหประชาชาติ
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบสิทธิของผู้ต้องขังสตรีของไทยกับมาตรฐานของสหประชาชาติวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบัญญัติกฎหมายครอบครัวไทย
4. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการให้สิทธิของผู้ต้องขังสตรีของไทย

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

การที่ประเทศไทยประสบปัญหาด้านการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา จึงมีผลสืบเนื่องไปจนถึงกระบวนการยุติธรรมที่เป็นหลักพื้นฐานของสิทธิของมนุษย์ และหลักความเสมอภาค ห้ามการเลือกปฏิบัติ จะเห็นได้ว่า สิทธิของผู้ต้องขังสตรีในปัจจุบันยังมีกระบวนการที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานของสหประชาชาติ ดังนั้น จึงต้องหาแนวทางที่เหมาะสมมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง เพิ่มเติม กฎหมาย บัญญัติรับรองคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องขังสตรีให้มีสภาพบังคับที่ชัดเจนและมีศักดิ์เป็นกฎหมายที่เหมาะสม

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

ผู้เขียนมุ่งศึกษาค้นคว้ากฎหมายที่เกี่ยวข้องในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องขังสตรี โดยศึกษาเพื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานของสหประชาชาติด้านการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องขังสตรี ไม่ว่าจะเป็นอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women-CEDAW) อนุมาตรฐานขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยมาตรการไม่ควบคุมตัว (United Nation Standard Minimum Rules for Non-custodial Measures 1990 -The Tokyo Rules) อนุมาตรฐานขั้นต่ำของการปฏิบัติต่อนักโทษ (Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners 1955) ข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงและมาตรการที่มีใช้การคุมขังสำหรับผู้กระทำความผิดหญิง (United Nations Rules the Treatment of Women prisoners and non- custodial Measures for Women offenders-Bangkok Rules) และหลักการเรื่องจริยธรรมทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุข โดยเฉพาะแพทย์ ในการคุ้มครองนักโทษและผู้ถูกคุมขังให้พ้นจากการกระทำทารุณ และการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นที่เป็นการทารุณ โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือลดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยเปรียบเทียบกับกฎหมายไทยที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องขังสตรีของไทย ไม่ว่าจะเป็น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 พระราชบัญญัติความเท่าเทียมกันระหว่างเพศ พุทธศักราช 2558 พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2547 และพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พุทธศักราช 2553 เท่านั้น

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

ผู้เขียนใช้การศึกษาโดยใช้วิธีการศึกษาเอกสาร (Documentary Research) โดยใช้วิธีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากตำรา บทความ วารสาร วิทยานิพนธ์ เอกสารข้อมูลจากหน่วยงานขององค์กรของรัฐ และเอกชน รวมทั้งเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งของไทยและต่างประเทศ รวมทั้งข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องที่สามารถค้นคว้าได้จากอินเทอร์เน็ต (Internet)

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงหลักนิติธรรม แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องขังและหลักการเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องขังสตรี
2. ทำให้ทราบถึงมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องขังสตรีของไทย และมาตรฐานของสหประชาชาติ
3. ทำให้ทราบถึงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสิทธิของผู้ต้องขังสตรีของไทยกับมาตรฐานของสหประชาชาติ
4. ทำให้ได้ข้อเสนอแนะเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางเป็นแนวทางในการให้สิทธิของผู้ต้องขังสตรีของไทย